

4.3 CESE subliniază faptul că, printr-o intervenție operată în domeniile sensibile ale obligațiilor de publicare și de traducere, nu numai că se reduc considerabil costurile, după cum demonstrează evaluarea de impact, dar sporește și credibilitatea UE, fiind eliminate astfel orice potențiale tentații de creare în interior a unor obstacole artificiale și nejustificate în calea liberei circulații a bunurilor și serviciilor.

4.4 CESE ia notă de faptul că demersurile întreprinse până în prezent au fost demarate în urma unei evaluări detaliate a obiec-

tivelor urmărite și a verificării respectării principiilor fundamentale ale subsidiarității și proporționalității, precum și după o consultare amplă a tuturor părților interesate.

4.5 În consecință, CESE aprobă conținutul acestei directive, pe care o consideră o etapă foarte importantă a unei strategii generale, și se alătură întru totul Consiliului în a solicita Comisiei să intervină și în alte sectoare și domenii în care simplificarea apare ca necesară în vederea reducerii numeroaselor obligații ce revin societăților comerciale.

Bruxelles, 18 septembrie 2008

Președintele

Comitetului Economic și Social European

Dimitris DIMITRIADIS

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului în ceea ce privește anumite cerințe de prezentare a informațiilor impuse întreprinderilor mijlocii și obligația de a întocmi conturi consolidate

COM(2008) 195 final — 2008/0084 (COD)

(2009/C 77/07)

La 23 mai 2008, în conformitate cu articolul 44 alineatul (1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului în ceea ce privește anumite cerințe de prezentare a informațiilor impuse întreprinderilor mijlocii și obligația de a întocmi conturi consolidate.

La 21 aprilie 2008, Biroul Comitetului Economic și Social European a însărcinat Secțiunea pentru piața unică, producție și consum cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă.

Având în vedere caracterul urgent al lucrărilor, în conformitate cu articolele 20 și 57 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, Comitetul Economic și Social European l-a numit pe dl Cappellini raportor general în cadrul celei de-a 447-a sesiuni plenare din 18 septembrie 2008 și a adoptat prezentul aviz cu 59 de voturi pentru și 1 vot împotrivă.

1. Concluzii și recomandări

1.1 CESE salută faptul că excepțiile prevăzute pentru societățile comerciale mici în cea de-a patra directivă privind dreptul societăților comerciale sunt extinse și la societățile mijlocii, ducând la o reducere a sarcinilor de raportare ale acestora.

1.2 CESE salută și propunerile de modificare a celei de-a șaptea directive privind dreptul societăților comerciale, deoarece acestea clarifică modul în care normele consolidate din această directivă interacționează cu standardele internaționale de raportare financiară.

1.3 CESE apreciază în mod deosebit respectarea obiectivului de simplificare a raportării financiare, având în vedere că utilizatorii conturilor nu pierd informații importante, iar celelalte părți

implicate nu sunt practic afectate. Simplificarea propusă are în vedere nevoile IMM-urilor și utilizatorilor de informații financiare.

1.4 Până în prezent nu au fost efectuate cercetări și nu există date care să permită identificarea nevoilor utilizatorilor, care pot varia de la un stat membru la altul. Înainte de efectuarea unor modificări suplimentare în privința obligațiilor financiare ale IMM-urilor, ar trebui analizate pozițiile actuale ale statelor membre în ceea ce privește utilizarea opțiunilor oferite de directivele a patra și a șaptea. Analiza ar trebui să se refere la (a) utilizarea opțiunilor existente, (b) argumentele prin care statele membre își motivează opțiunile și (c) examinarea succesului înregistrat de acestea în îndeplinirea obiectivelor.

1.5 În consecință, CESE recomandă ca baza viitoarelor propuneri politice raționale să o constituie cercetările în domeniu.

1.6 Cerințele contabile s-au numărat printre primele domenii legislative armonizate la nivel european. CESE reamintește că acestea reprezintă un element fundamental pentru realizarea pieței comune și subliniază importanța armonizării în crearea unor condiții echitabile de concurență în UE.

1.7 Comerțul transfrontalier efectuat de IMM-uri în UE se află în creștere. Prin urmare, există motive serioase pentru ca armonizarea cadrelor și reglementărilor de raportare financiară să fie dezvoltată, în vederea (a) sprijinirii acestei creșteri a schimburilor comerciale și (b) creării unui mediu echitabil de afaceri.

2. Context

2.1 În concluziile sale, Consiliul European din 8 și 9 martie 2007 a subliniat faptul că reducerea poverii administrative este importantă pentru impulsivarea economiei europene, având în vedere în special beneficiile pe care le-ar putea furniza întreprinderilor mici și mijlocii.

2.2 S-a evidențiat că este necesar un efort comun considerabil din partea Uniunii Europene și a statelor membre pentru reducerea poverilor administrative prin simplificarea regulilor contabile destinate întreprinderilor mici și mijlocii, temeiul juridic pentru astfel de măsuri fiind constituit de articolul 44 alineatul (1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene ⁽¹⁾.

2.3 Contabilitatea și auditul au fost identificate ca domenii în care se impune reducerea poverilor administrative ce revin întreprinderilor din comunitate ⁽²⁾.

2.4 O atenție specială a fost acordată și reducerii suplimentare a cerințelor de raportare în cazul întreprinderilor mici și mijlocii.

2.5 În trecut, au fost operate o serie de modificări pentru a permite întreprinderilor care intră sub incidența Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE să utilizeze metode contabile conforme cu standardele internaționale de raportare financiară (IFRS).

2.6 În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate ⁽³⁾, societățile comerciale ale căror titluri sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată din orice stat membru trebuie să își întocmească conturile consolidate în conformitate cu IFRS, fiind în consecință scutite de majoritatea cerințelor prevăzute de Directivele 78/660/CEE și 83/349/CEE. Aceste directive continuă totuși să se afle la baza contabilității întreprinderilor mici și mijlocii din Comunitate.

2.7 Întreprinderile mici și mijlocii sunt adesea supuse aceluiași reglementări ca și cele mai mari, dar cerințele lor contabile specifice au fost rareori analizate. În special numărul crescând de cerințe de prezentare a informațiilor stârnește îngrijorare în rândul acestor întreprinderi. Înmulțirea reglementărilor privind raportarea creează sarcini financiare și poate împiedica utilizarea eficientă a capitalului în scopuri productive.

2.8 Aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1606/2002 a scos în evidență și necesitatea clarificării raportului dintre standardele contabile prevăzute de directiva 83/349/CEE și IFRS.

2.9 În vreme ce cheltuielile de înființare pot fi trecute la activ în bilanț, articolul 34 alineatul (2) din Directiva 78/660/CEE prevede ca aceste cheltuieli să facă obiectul unor note explicative anexate conturilor.

2.10 Întreprinderile mici pot fi exceptate de la aceste cerințe de prezentare de informații, în conformitate cu articolul 44 alineatul (2) din directivă. În scopul reducerii sarcinilor administrative inutile, ar trebui ca și întreprinderile mijlocii să fie exceptate de la asemenea cerințe.

2.11 Directiva 78/660/CEE cere publicarea cifrei de afaceri, defalcată pe categorii de activitate și piețe geografice. Aceasta este o cerință care se aplică tuturor întreprinderilor, cele mici putând fi exceptate în conformitate cu articolul 44 alineatul (2) din directivă. În scopul reducerii sarcinilor administrative inutile, ar trebui ca și întreprinderile mijlocii să fie exceptate de la asemenea cerințe.

2.12 Directiva 83/349/EEC cere unei întreprinderi-mame să întocmească conturi consolidate, chiar dacă singura sa filială sau toate filialele sale nu prezintă interes în sensul articolului 16 alineatul (3). În consecință, aceste întreprinderi intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1606/2002 și trebuie așadar să întocmească bilanțuri consolidate conform IFRS. Această obligație apare ca superfluă atunci când o întreprindere-mamă nu are decât filiale ce nu prezintă interes.

2.13 În consecință, ar trebui să fie posibilă exceptarea unei întreprinderi-mame de la obligația de întocmire de conturi consolidate și a unui raport anual consolidat dacă toate filialele sale, luate separat sau în ansamblu, nu prezintă interes.

2.14 Deoarece obiectivele acestei directive, și anume reducerea poverilor administrative legate de cerințele de prezentare de informații pentru întreprinderile mijlocii și obligația de întocmire de conturi consolidate pentru anumite întreprinderi din

⁽¹⁾ JO C 325, 24.12.2002, p. 35.

⁽²⁾ Proiectul UE privind măsurarea de referință și reducerea costurilor administrative, Al doilea raport intermediar, 15 ianuarie 2008, pagina 37. Raportul final nu a fost încă publicat. [A se vedea nota de subsol 6 din COM(2008) 195 final].

⁽³⁾ JO L 243, 11.9.2002, p. 1.

Comunitate, nu pot fi realizate pe deplin de către statele membre și pot, așadar, în termeni de scară și efecte, să fie mai bine îndeplinite la nivel comunitar, UE poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, definit la articolul 5 din Tratat.

2.15 Conform principiului proporționalității, definit la același articol, această directivă se limitează la ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

2.16 Directivele 78/660/CEE și 83/349/CEE trebuie așadar modificate în consecință.

3. Observații generale

3.1 Obiectivul modificării Directivei 78/660/CEE (A patra directivă privind dreptul societăților comerciale) ⁽⁴⁾ este de a simplifica raportarea financiară pentru întreprinderile mijlocii ⁽⁵⁾ și de a le ușura sarcina raportării financiare pe termen scurt. Schimbările ar trebui să conducă la reducerea sarcinilor administrative fără pierderea informațiilor relevante.

3.2 Obiectivul modificării Directivei 83/349/CEE (A șaptea directivă privind dreptul societăților comerciale) ⁽⁶⁾ este de a clarifica modul în care normele de consolidare din această directivă interacționează cu standardele internaționale de raportare financiară.

3.3 Consultare și analiză de impact

3.3.1 Dezbaterea pe marginea unei reduceri considerabile a obligațiilor legale ce revin IMM-urilor în conformitate cu a patra și a șaptea directivă privind dreptul societăților comerciale a fost lansată la timpul potrivit de către Comisie, odată cu procesul de consultare, ținându-se seama de obiectivul ce constă în a face ca IMM-urile să prospere pe piața unică europeană. Problema constrângerilor legislative la adresa IMM-urilor provine întotdeauna din faptul că reglementările originare au fost concepute pentru întreprinderi mari, ele nefiind însă în mod necesar relevante pentru IMM-uri și antrenând adesea o sarcină considerabilă în termeni de administrare și costuri.

3.4 Simplificare în funcție de nevoile IMM-urilor și utilizatorilor de informații financiare

3.4.1 Este important ca discuțiile să nu se axeze numai pe „simplificare”, ci și pe „relevanța” cerințelor de raportare financiară pentru IMM-uri, văzute prin contrast cu marile societăți listate la bursă. Dezbaterea privind simplificarea tinde să se concentreze pe costuri, în vreme ce discuțiile referitoare la relevanță au în vedere utilitatea raportărilor financiare, precum și utilizatori specifici și nevoile acestora.

3.4.2 Simplificarea directivei contabile trebuie să plece de la nevoile reale ale IMM-urilor și ale celor care utilizează conturile acestora. Pentru ca raportările financiare să fie utile și relevante, studierea nevoilor utilizatorilor este determinantă pentru elaborarea unui cadru comunitar de raportare financiară pentru IMM-uri, deoarece utilizatorii sunt de mai multe tipuri: instituții financiare (rating), autorități publice (impozitare, spălarea banilor etc.).

3.4.3 Trebuie de asemenea reamintit că IMM-urile înseși reprezintă niște utilizatori foarte importanți de informații financiare, de exemplu în calitate de furnizori și părți contractante în relație cu alte IMM-uri, în situații în care se impune evaluarea solvabilității lor.

3.4.4 În contextul „simplificării” reglementărilor contabile pentru IMM-uri, este important să se întreprindă evaluări de impact riguroase, inclusiv analize ale utilității raportării financiare și ale sarcinilor financiare/administrative. Astfel de evaluări de impact ar trebui să ia în considerare motivele care au determinat inițial introducerea unor cerințe de raportare financiară, ca și interesele părților implicate (transparența etc.) pe care aceste cerințe urmau să le protejeze.

3.5 Armonizare în vederea creării unor condiții echitabile la nivelul UE

3.5.1 Comerțul transfrontalier efectuat de IMM-uri în UE se află în creștere ⁽⁷⁾. Prin urmare, există motive serioase pentru ca armonizarea cadrelor și reglementărilor de raportare financiară să fie dezvoltată, în vederea (a) sprijinirii acestei creșteri a schimburilor comerciale și (b) creării unui mediu echitabil de afaceri. În acest scop, s-ar putea ca numărul opțiunilor să se reducă și să se tindă către o maximă armonizare, de exemplu în ce privește publicarea informațiilor financiare și accesul public la acestea.

3.6 Fără standarde contabile internaționale obligatorii pentru IMM-uri

3.6.1 Proiectul pentru IMM-uri al Consiliului pentru standarde internaționale de contabilitate (IASB) a apărut ca răspuns la solicitările organismelor de standardizare, ale experților contabili și ale altor părți implicate de a se găsi o alternativă la aplicarea generală a IFRS. Deși a avut inițial rețineri în a-și asuma proiectul, IASB s-a convins de faptul că majoritatea celor interesați dorea să continue pe acest drum și că doar el este înzestrat cu credibilitatea și autoritatea de a institui standarde contabile aplicabile și de înaltă calitate. Cu toate acestea, punctul de pornire al acestui proiect l-a constituit ansamblul IFRS, concepute pentru societăți listate la bursă.

⁽⁴⁾ JO L 222, 14.8.1978, p. 11. Directiva așa cum a fost modificată ultima dată de Directiva 2006/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 224, 16.8.2006, p. 1).

⁽⁵⁾ Definiția (întreprinderilor mijlocii) se regăsește la articolul 27 din A patra directivă privind dreptul societăților comerciale.

⁽⁶⁾ JO L 193, 18.7.1983, p. 1, directivă astfel cum a fost modificată ultima dată de Directiva Consiliului 2006/99/CE (JO L 363, 20.12.2006, p. 137).

⁽⁷⁾ A se vedea avizele CESE pe tema importanței pieței interne:

— Avizul CESE 952/2006 „O strategie de simplificare a mediului de reglementare” (INT/296), JO C 309, 16.12.2006, p. 18;
— Avizul CESE 89/2007 „Revizuirea pieței unice” (INT/332), JO C 93, 27.4.2007, p. 25;
— Avizul CESE 1187/2008 „Măsuri politice în favoarea IMM-urilor” (INT/390) (încă nepublicat în JO);
— Avizul CESE 979/2008 „Achiziții publice internaționale” (INT/394) (încă nepublicat în JO).

3.6.2 Ansamblul IFRS a fost conceput în funcție de utilizarea raportărilor financiare de către societățile listate și acționarii acestora. După cum s-a menționat mai sus, raportările din partea IMM-urilor sunt cel mai adesea de uz intern sau informal (în relația cu furnizorii, părțile contractante, instituțiile financiare etc.), fiind mai puțin determinate de o obligație juridică sau de alt tip de a informa o gamă largă de utilizatori.

3.6.3 Aplicarea obligatorie a IFRS, sau a unui nou set de reguli diferite, dar bazate pe cele elaborate pentru societățile listate la bursă, ar genera pentru IMM-uri constrângeri administrative și costuri care ar contrabalansa eventualele efecte pozitive. Legătura strânsă dintre conturile anuale și declarațiile fiscale ar obliga de asemenea IMM-urile din diferite state membre să mențină două seturi de rapoarte financiare, lucru care ar spori sarcinile administrative.

3.7 Simplificarea directivelor

3.7.1 În ceea ce privește opțiunile de simplificare a directivei contabile în favoarea IMM-urilor, care constau esențialmente în extinderea opțiunilor pentru IMM-uri prevăzute deja în directive, trebuie analizată funcționarea acestor opțiuni în statele membre,

înainte de introducerea noilor directive. În plus, CESE recomandă ca principiul *only once* să fie aplicat sistematic la toate nivelurile ⁽⁸⁾.

3.7.2 Înainte de efectuarea unor modificări suplimentare în privința obligațiilor financiare ale IMM-urilor, ar trebui analizate pozițiile pe care statele membre le-au adoptat în prezent în ceea ce privește utilizarea opțiunilor oferite de directivele a patra și a șaptea. Analiza ar trebui să se refere (a) utilizarea opțiunilor existente, (b) argumentele prin care statele membre își motivează opțiunile și (c) examinarea succesului înregistrat de acestea în îndeplinirea obiectivelor.

3.7.3 În situația actuală, o mare problemă o reprezintă abordarea de sus în jos, care (a) se concretizează în sarcini administrative pentru IMM-uri și (b) slăbește relevanța pe care cadrele și standardele contabile financiare o au pentru aceste entități. O viitoare revizuire a modului de raportare financiară în UE ar trebui să rezolve această problemă printr-o abordare de jos în sus, care s-ar concentra pe nevoile IMM-urilor și ale celorlalte părți interesate și s-ar sprijini pe un studiu asupra utilizatorilor și nevoilor acestora, după cum s-a propus mai sus.

Bruxelles, 18 septembrie 2008

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Avizul Comitetului Economic și Social European privind diferitele măsuri politice, altele decât finanțarea adecvată, care ar putea contribui la creșterea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii (aviz exploratoriu), INT/390. Conform acestui principiu, întreprinderile nu ar trebui obligate să furnizeze în mod repetat informațiile obținute de autorități pe altă cale, și aceasta la toate nivelurile (comunitar, național, regional și local).